

Beslutningsforslag nr. B 179

Folketinget 2015-16

Fremsat den 12. april 2016 af Finn Sørensen (EL), Peder Hvelplund (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL) og Jakob Sølvhøj (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af seniorførtidspensionsordningen

Folketinget pålægger regeringen til at fremsætte et lovforslag i oktober 2016, der sikrer,

- 1) at personer, der har en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet, kan få tilkendt seniorførtidspension fra det fyldte 55. år, når arbejdsevnen på grund af helbredsmæssige forhold er nedsat med mindst halvdelen,
- 2) at kommunen i sin sagsbehandling indhenter og inddrager alle relevante oplysninger, herunder aktuelle speciallægeerklæringer og de lægeoplysninger, som borgeren selv fremskaffer,
- 3) at kommunen kan iværksætte en hurtig arbejdsprøvning, hvis de helbredsmæssige oplysninger ikke danner tilstrækkeligt grundlag for vurdering af, om erhvervs-
- evnen er nedsat med mindst halvdelen, og at borgeren ligeledes har krav på en arbejdsprøvning, hvis kommunen vurderer, at ansøgningen om seniorførtidspension vil blive afslået på grundlag af de foreliggende helbredsmæssige oplysninger,
- 4) at denne arbejdsprøvning højst må vare 3 måneder, og at den skal være påbegyndt, senest 3 måneder efter at kommunen har modtaget ansøgningen om seniorførtidspension, og
- 5) at kommunen træffer afgørelse i sagen, senest 9 måneder efter at kommunen har modtaget ansøgningen om seniorførtidspension.

Bemærkninger til forslaget

Dette beslutningsforslag skal ses i sammenhæng med de af Enhedslisten samtidig fremsatte beslutningsforslag om sygedagpenge, revalidering, førtidspension, ressourceforløb og fleksjob.

Ved vedtagelsen af tilbagetrækningsreformen i 2011 blev efterlønnen stærkt beskåret, og efterlønsalderen blev forhøjet. Samtidig indførte man seniorførtidspension, der skulle ses som et tilbud til nedslidte arbejdere, der kunne træde i stedet for efterlønnen.

Da lovforslagene blev behandlet i Folketinget, blev det gang på gang fremført i folketingsdebatten, at seniorførtidspension var en solidarisk erstatning for efterlønnen og en løsning for de nedslidte arbejdere. Det var ikke rigtigt dengang, og det er ikke rigtigt i dag.

For det første kan man først søge seniorførtidspension 5 år før folkepensionsalderen. Det betyder, at man fra 2017 først kan søge om seniorførtidspension, når man er fyldt 62 år. Denne pension erstatter således ikke efterlønnen for de 60-62-årige.

For det andet skal man opfylde nøjagtigt de samme kriterier for at få seniorførtidspension som for at få almindelig førtidspension, nemlig at arbejdsevnen skal være væsentligt og varigt nedsat i et sådant omfang, at man ikke er i stand til at forsørge sig selv ved indtægtsgivende arbejde. Dette krav udelukker de fleste af de mennesker, der før 2011 kunne gå på efterløn, i at få seniorførtidspension.

Udviklingen har vist, at seniorførtidspensionen på ingen måde har erstattet efterlønnen. Ankestyrelsen har opgjort, at fra den 1. januar 2014, hvor ordningen trådte i kraft, og frem til den 30. september 2015 har i alt 366 personer fået tilkendt seniorførtidspension, og 51 har fået afslag (Ankestyrelsen: Ankestyrelsens statistikker, Førtidspension, tabel 1.3., og Nyhedsbrev Førtidspension 2015-3).

Dette tal ligger langt fra de ca. 2.700 personer, som man i 2011 skønnede ville modtage seniorførtidspension i 2015, og de 2.700 ligger igen langt under de mange tusind personer, der indtil 2011 hvert år gik på efterløn. Der henvises til lovforslag nr. L 22 (folketingsåret 2011-12), bemærkningerne punkt 4.1.2.

FOA og 3F giver samstemmende udtryk for, at deres medlemmer med hårdt og opslidende arbejde ikke kan holde til at arbejde, til de bliver 68 år, som nu er den nye folkepensionsalder. Deres medlemmer er nedslidte før 60-årsalderen på grund af deres hårde fysiske arbejde. En rapport fra FOA viser, at en fjerdedel af medlemmerne ikke forventer at kunne holde til at arbejde, indtil de kan gå på folkepension (»Fastholdelse og tilbagetrækning blandt FOAs medlemmer«, FOA, oktober 2004). Meldingen er den samme fra 3F, der har opgjort, at en fjerdedel af medlemmerne har forladt

arbejdsmarkedet senest i 60-årsalderen, fordi de er fået på førtidspension eller er døde (»Mange 3F'ere forlader jobbet før tid«, www.dr.dk, den 30. januar 2015 kl. 12.34).

Den 8. marts udgav Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) en rapport, hvor de havde målt de fysiske belastninger på 677 ansatte over 50 år i rengørings-, industri- og transportbranchen. Målingen viste, at 72 pct. af rengøringsarbejderne gav udtryk for, at smerter hæmmede dem i at udføre fysisk krævende arbejdsopgaver. For de industriansatte var tallet 60 pct., og i transportbranchen var det 46 pct. I alle tre brancher arbejdede ca. 50 pct. med en pulsbelastning over det anbefalede niveau. Det underbygger det billede, som 3F og FOA's undersøgelser giver (»Ny forskning slår fast: Rengøringsfolk og andre kortuddannede slides ned inden pensionen« www.avisen.dk, den 13. marts 2016 kl. 06.00).

Dette beslutningsforslag om en forbedret seniorførtidspensionsordning vil tilgodese en stor del af disse nedslidte arbejdere.

Når kravet til nedsættelsen af arbejdsevnen lempes fra ingen arbejdsevne, til at arbejdsevnen skal være nedsat med mindst halvdelen på grund af helbredsmæssige forhold, vil det medføre, at et stort antal nedslidte arbejdere vil opfylde betingelserne for seniorførtidspension.

Når aldersgrænsen er sat til 55 år, skyldes det, at de mange arbejdere, der er nedslidt før 60-årsalderen, også skal omfattes af lovforslaget.

Når der i beslutningsforslaget åbnes op for, at kommunen kan iværksætte én og kun én hurtig arbejdsprøvning, skyldes det en årelang erfaring med kommunernes praksis, hvor kommunerne giver afslag, fordi det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig dokumentation i de lægelige oplysninger for nedsættelsen af arbejdsevnen, og at der mangler en afklaring af arbejdsevnen.

Med beslutningsforslaget forbedres borgerens retssikkerhed, dels ved at de lægeoplysninger, som borgeren selv fremskaffer, skal inddrages i sagsbehandlingen, dels ved at borgeren får et retskrav på at gennemgå en arbejdsprøvning, hvis kommunen vil give afslag på grundlag af de foreliggende helbredsmæssige oplysninger.

Med beslutningsforslaget ønskes den nuværende hurtige sagsbehandlingstid for ansøgninger om seniorførtidspension bevaret. Sagsbehandlingstiden kan dog udstrækkes til 9 måneder i de tilfælde, hvor det skønnes nødvendigt at iværksætte en arbejdsprøvning.

Forslaget foreslås finansieret ved indførelsen af en millionærskat.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af seniorførtidspensionsordningen.

(Beslutningsforslag nr. B 179)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.